

ДАБААН

Кэбээйи улуунун хаһыата

Общественной-политической хаһыат

1944 сыл ыам ыйын 16 күнүттэн тахсар

6+

2017 сыл
алтынны

20

күнэ

бээтинсэ
№ 84 (8953)

Социальной эйгэ

Кыаммат аранга ба туох көмө оҥоһуллар?

Судаарыстыба нэһилиэнньэбэ биэрэр көмөтүн сорох дьон туһаммакка хаалар. Онон бу сырыыга араас чэпчэтиилэр туһунан кэпсиэхпит.

Гааһы киллэртэриигэ — 100 тыһ. солкуобай

СӨ Үлэ уонна социальная сайдыы министриэтибэтин хайысхатынан кыаммат аранга көрүлэр көмө манан эрэ мунгурдаммат. Ол курдук олорор дьиэни гаастааһынга биэр кээмэйдээх көмө оҥоһуллар.

«Кыаммат аранга уонна гражданныр сорох арангалара гаас киллэрэллэригэр биридэ бэриллэр аадырыстаммыт материалнай көмө туһунан» СӨ бырабы-талыстыбата 2010 сыллаахха тахсыбыт уураабыр олобуран, 100 тыһ. солк. диэри харчынан көмө оҥоһуллар.

Киин иттиигэ холботторууга — 125-140 тыһ. солкуобай

Билигин үгүс нэһилиэнньэлээх пууннар киин иттиигэ холбонон эрэллэр. Ол эрэри сорох ыаллар иттии ситимнэрин тардалларыгар үгүс ороскуоту көрсөннөр, кирэдьиит ылар да түгэннэрэ баар.

Ил Дархан Егор Борисов дьаһалынан тахсыбыт «Кыаммат аранга уонна гражданныр сорох арангалара киин иттиигэ холботтороллоругар анаан биридэ бэриллэр аадырыстаммыт материалнай көмө туһунан» СӨ бырабыталыстыбатын уураабыр олобуран, 2013 сылтан судаарыстыбаттан харчынан көмөлөһөр буолбуттара. Ол курдук өрөспүүбүлүкэ бастакы зонатыгар, ол аата Арктика улуустарыгар олоороччуларга — 140 тыһ. солк. диэри, оттон иккис зона олохтоохторугар — 125 тыһ. солк. диэри көмө оҥоһуллар.

Уотунан иттиигэ — 50 тыһ. солкуобай

220 кв үрдүк күүрүүлээх уот ситимэ тутулуобуттан, Бүлүү умнаһынан олоороччулар уотунан иттиигэ холбонон, сорох ыаллар олохторун көтүрдүлэр. Ыйдаабы ороскуоттара дабаны абыяата. Эбитин чэпчэтиллибит тарыыбынан туһаналлар.

«Электричествоһунан иттиигэ холбоһунга гражданныр сорох арангаларыгар биридэ бэриллэр аадырыстаммыт материалнай көмө туһунан» СӨ бырабыталыстыбатын уураабынан, уотунан иттиигэ холботторооччуларга 50 тыһ. солк. диэри көмө көрүллэр.

Анивера АКИМОВА.

Урбаан

“Кэбээйи балыга” сана тэрилтэ үлэтин сабалаата

Кэбээйи улууһа улахан эбэлэрдээх. Баларга собо, мунду, күөнэх, онтон да атын балык элбэх. Кэлинги сылларга быраҕааттаны үөскэтэн эрэллэр.

Быйыл биһиги улууспутугар балыктан араас бордүүксуйалары онгоруу таһаарар сана тэрилтэ — Галина Куприяновна Лебедева генеральной дириэктэрдээх “Кэбээйи балыга” ХЭУо үлэтин сабалаата. Бу күннэргэ кинилиин көрсөн сана тэрилтэ туһунан сииһили кэпсэттибит.

Т.В.: Үлэһитин хайдах сабалаан эрээбит? Ханнык балыктары астырбылааннааххыт?

Г.Л.: Бастакынан Кэбээйи улуунун аатырбыт соботун, мань таһынан сыалыһары, сордоңу, алыһары уонна да атын балыктары атылыахтаахпыт. Араастаан буһаран, тоннуу, ыһаан, полуфабрикаттары, балык фаршын онгоруу-таахпыт.

Билигин СӨ Урбаан уонна инновационнай сайдыы министриэтибэтигэр улахан бизнес-былааммытын туттарбыппыт. Барыта табылынабына Саха сирин 50 сүрүн онгоруу таһаарар поставщиктарын истэригэр кириэхтээхпит.

Быйыл Ньидьили эбэбэ балыктыр көңүл-лээхпит. Бастакы таһаарыбытын бу күһүн Дьокуускай куоракка ытыллыбыт “Ас-үөл” тыа

хаһаайыстыбатын дьаарбанкатыгар атылыа-быппыт. Инникитин онгоруу таһаарар бордүүксуйабыт анал хаалаах буоларыгар үлэлэһэбит. Мань таһынан улууспут нэһиликтэриттэн балыгы тутуохтаахпыт.

Т.В.: Тэрилтэбит ханна базаланарый?

Г.Л.: Урукку аатырбыт балыкпыт соботун курдук элбэх үлэһиттэниэхпит, хас да базаланыахпыт. Киин хонтуорабыт Сангаар бөһ, үлэлиэ, булуустардаах, маһаһыннаах буолуохпут. Территориябытын ылбыппыт. Мань таһынан кыра сыахтары Кэбээйигэ уонна Мастаахха арыһар былааннаахпыт.

Т.В.: Субсидияны, анал бырагыраамалары туһананыгыт дуо?

Г.Л.: Сабалырыбытыгар улуус дьаһалтата 1 мөл. субсидия биэрэн көмөлөспүтэ. Онон тонгоруу хаамыралары, бастаан туттар тэриллэрбитин атылылаһабыт.

Уонна бу “Кэбээйи балыга” тэрилтэ үлэтин таһынан Сииттэбэ сайын резервнэй оту бэлэмниир биригээдэни тэрийэн оттоотубут. Онон 100 тонна оту атын улуустарга атылыырга дуоҕабар түһэрибиппит. Инникитин бу хайысханы сайыннаран аруочнай сарайдары туттаран, сүөһү аһылыгын бэлэмниир улахан база тэрийэр былааннаахпыт.

Онон Кэбээйибит көмүс хатырыктаах баайа биһиги улууспут брендэ буолан инникитин да ааппытын ааттата туруоҕа!

Татьяна ВЛАДИМИРОВА.

“Ас-үөл-2017” быыстапка-дьаарбанка

Танара орто оскуолатта атыттарман хаадысыбата

Бу дьыл балаһан ыйын 22-24 күннэригэр өрөспүүбүлүкэтээбэ “Ас-үөл-2017” быыстапка-дьаарбанка И.Е. Левин аатынан Танара орто оскуолатта кытынна. Дьаарбанкаба Танара орто оскуолатыттан барыта 5 улахан киһи, 3 оҕо кыттыны ылла. Быыстапканы өрөспүүбүлүкэ араас департаменнарыттан элбэх хамыһыһа көрбүт. Оскуолабыт учууталларын, төрөппүттэрин көмөлөрүнэн тэриллибит “Балыктан бүлүү-дэлэр”, “Төрүт ас маанылаах сандалыта”, Кэбээйибит бөдөн собото, 60 араас оҕуруот аһыттан, оттонто кэнсиэрбэлэр элбэх киһи болбомтотун тарпыттар. Улуус баһылыга И.Н. Спиридонов: “Бу мин үөрэммит оскуолам быыстапката” — диэн тыа хаһаайыстыбатын департаменын салайааччыларыгар астына көрдөрбүт.

Биир дойдулаахпытын, Тыа хаһаайыстыбатын бэтэрээнин, нэһилиэкпит, улууспут ытык киһитин Жирков С.Г. чиэстээһингэ кыттыбыттар.

Танара орто оскуолатта 2013 сылтан агротехнологической хайысханы тутуһан үлэлиир.

60 га оттонор ходуһалаах, дуальнай үөрэх тирэх киинин быһытынан оскуоланы бүтэрээччилэр кэнники икки сылга 2-с разрядтаах токарь, электромонтажник идэлэрин (бу иннинэ суоппар, тракторист идэтин эмиз ылаллара) эбии ылаллар. Үөрэнээччилэр, учууталлар, бука бары үлэһиттэр сыл айыы отон хомуйан оскуолаба туттараллар. Ол отону остолобуойга утах онгоруу иһэллэр, ордугун атылыһар үгэстээхтэр. Оскуола маннык таһымнаах быыстапка-

дьаарбанкаба иккис төгүлүн кытынна, аан бастаан 2015 с. үөрэти, билсиһи быһытынан кыттыбыт эбит буоллабына, быйыл элбэх ас арааһын көрдөрөн, киэргэтэн атыттарман хаадысыбатахтар.

Үөрэх кыһатын салалтата, кэлэктиибэ бу тэрээһингэ кытталларыгар көмөлөспүт төрөппүттэргэ, чуолаан: Виталий Ивано-

вич, Мария Николаевна Софронеевтарга, Витем Иннокентьевич Софроновка, Дьокуускай куоракка олорор Саргылана Ивановна Харитоновба, Светлана Валерьевна Егороваба, Евгения Ивановна Даниловаба, Аграфена Афанасьевна Старостинаба бары махталын биллэрэр, тус олоххутугар дьолу-соргуну, ситиһиһилэри! Инники да өттүгэр көхтөөхтүк, биер сомоҕо буолан үлэлиэххэ, айаххатутуохха диэн ыгырабыт!

Билигин хас биридди агрооскуола агробизнес хайысхатын тутуһан сайдыахтаах диэн ирдэбил турар. Ол аата оҕуруот үүннэрэн, сүөһү иитэн у.д.а. дьарыктанан оскуоланы, нэһилиэги хааччыһарын таһынан, хас биридди оҕо бэйэтэ бордүүксуйа онгоруу таһаарар буолуохтаах. Маныха Мэңгэ-Хаңгалас улуунун Майа сэлэһиньэтин оҕолоро тротуар плиткатын онгоруу, үүннэрбит хортуппуйдарыттан чипсы буһаран атылыһыллара холобур быһытынан дьаарбанкаба көрдөрүллүбүт.

Ксения НОВИКОВА.

Сайлык сэл.

